

8.-12. LISTOPADA 2024. ŠIROKI BRIJEG

41 film, 6 kategorija, 5 dana

Specijalni gosti: Stephan Lupino, Tony Mandich, Ibrica Jusić, Dimitrije Popović

Penélope Cruz dobitnica je nagrade publike za dokumentarni film "Ja sam jedan od sto tisuća" ("Yo soy uno entre cien mil") na 18. Mediteran Film Festivalu, koji je održan u Širokom Brijegu od 23. do 26. kolovoza 2017. To je jedini film koji je ova španjolska glumica do sada režirala

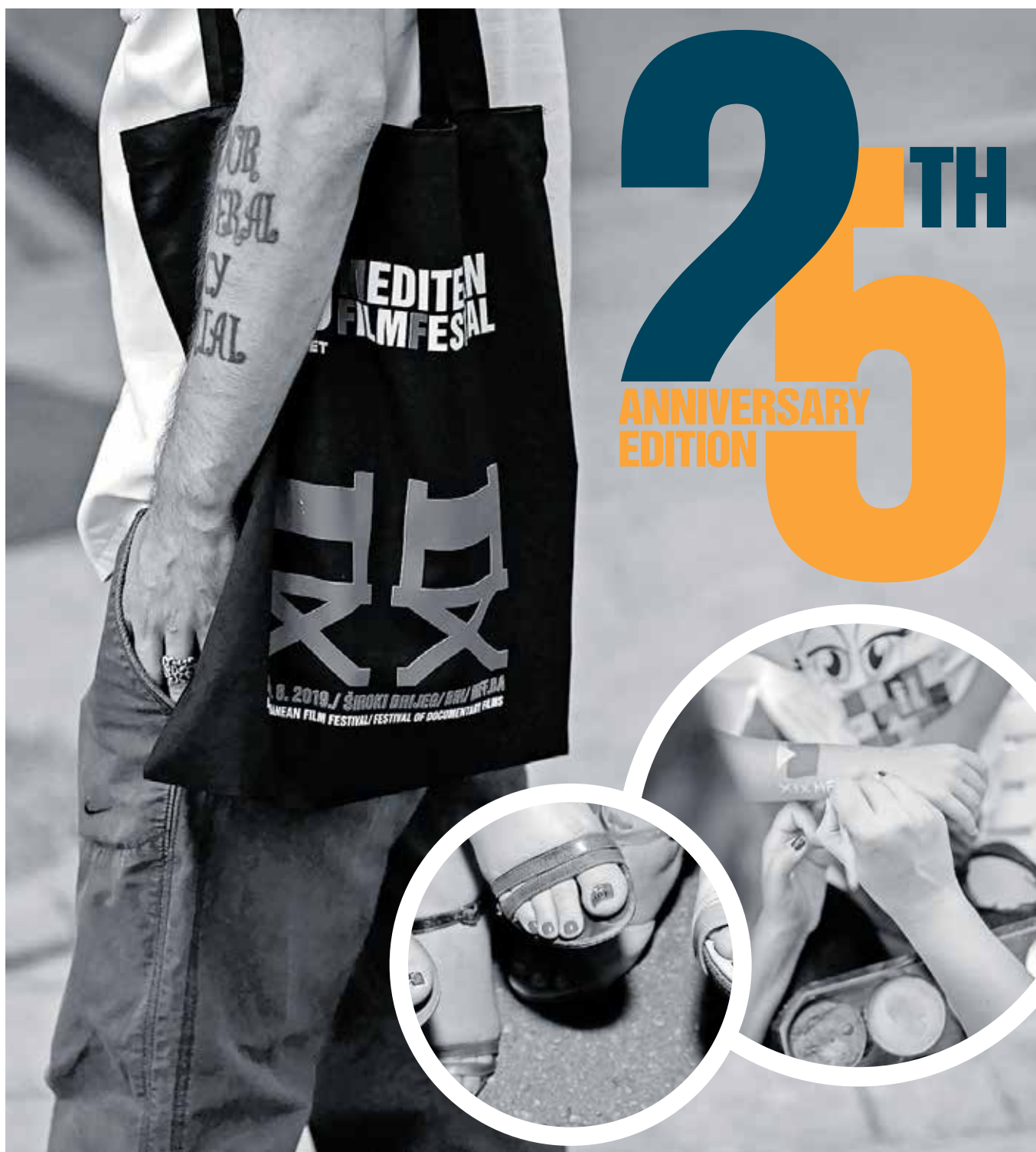
25. MEDITERAN FILM FESTIVAL

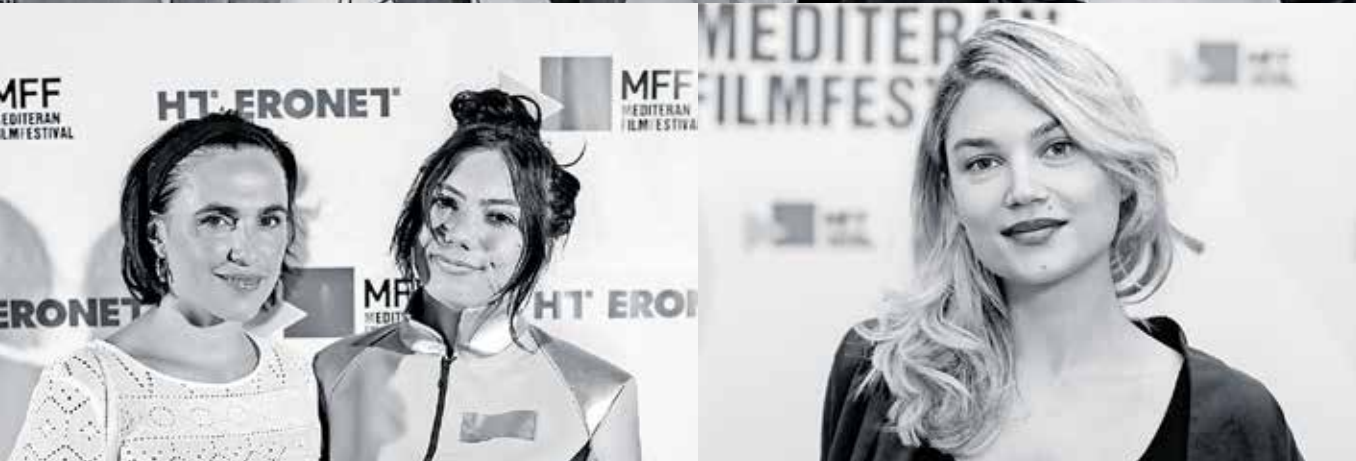
Na Home TV-u gledajte besplatnu videoteku Mediteran Film Festivala do 15. listopada

Mediteranska filmska odiseja koja traje 25 godina

Ove slike već četvrt stoljeća obilaze svijet, na ponos žitelja Širokog Brijega i na radost filmskih redatelja iz cijelog Mediterana

Prije četvrt stoljeća u kinu Borak u Širokom Brijegu krenula je jedna predivna filmska priča koja traje i danas. U utorak, 5. rujna 2000. godine, tadašnji kinooperater Rade Draškić ugasio je svjetla dvorane i projektori su počeli vrtjeti filmske vrpce: startao je prvi Mediteran Film Festival (tada pod nazivom Hrvatski film i video). Od samog početka festivalska ekipa, predvođena Tomislavom Topićem i Robertom Bubalom, kojoj se u kasnijim poglavljima pridružio kvintet pet djevojaka (Katarina Marijanović, Maja Galić, Silvija Kraljević, Božana Topić i Ivana Buhač) razvijao je ovaj događaj u jednom diskretnom mediteranskom šarmu, stvarajući paralelno i podlogu za razvoj filmske industrije u Hercegovini. Kroz proteklih 25 godina u Širokom Brijegu organizirano je isto toliko festivala, prikazano je više od 1250 filmova, na projekcijama su se izvrtjeli deseci tisuća posjetitelja, festival su pohodili gosti iz 40 država, održano je 15-ak međunarodnih filmskih škola kroz koju se obrazovalo više od 500 djevojaka i mladića iz BiH, SAD-a, Hrvatske, Slovenije... Ovaj foto vremeplov kroz Mediteran Film Festival ipak govori više od riječi: slike koje 25 godina obilaze svijet, na ponos žitelja Širokog Brijega i cijele Hercegovine, i na radost filmskih redatelja iz cijelog Mediterana.

Devet članova žirija nagrađuje filmove u tri kategorije

ŽIRI ZA GRAND PRIX

Jelena Ružić, Kristina Ljevak i Ivo Krešić članovi su žirija 25. Mediteran Film Festivala za dugometražni dokumentarni film. Ružić je filmska kritičarka Večernjeg lista, Ljevak je angažirana u afirmaciji nezavisne kulture, a Krešić je nagrađivani kazališni i filmski glumac zaposlen u HNK u Mostaru.

ŽIRI ZA BEST SHORT

Sahin Šišić, Zdravko Terkeš i Tomislav Mršić članovi su žirija 25. Mediteran Film Festivala za kratki dokumentarni film. Šišić je redatelj, snimatelj i scenograf s velikim iskustvom, nagrađen i na filmskom festivalu u Cannesu, Terkeš je filmski redatelj i scenarist, a Mršić radi kao urednik Dokumentarnog programa HRT-a.

ŽIRI ZA BEST CAMERA

Žiri za najbolju kameru čine snimatelji Eldar Emrić, Draško Gajić, i Vedrana Mijić. Emrić radi kao snimatelj za Associated Press Television te kao direktor fotografije, Draško Gajić je nagrađivani snimatelj dokumentaraca, a Vedrana Mijić televizijska je snimateljica zaposlena na Radioteleviziji BiH.

U pet festivalskih dana gledamo 41 film iz svih kutaka Mediterana: doku komedije, ali i filmove koji govore o ratovima i opasnostima moderne tehnologije

Što kad vam ukradu identitet na Facebooku? O čemu ruski vojnici razgovaraju s majkama?

25TH

ANNIVERSARY EDITION

Konkurencija

dugometražni dokumentarci

IZBOR ZA MISS ZATVORA

režija: **Srdan Šarenac**
zemlja: Srbija, BiH, Hrvatska
trajanje: 80 min.
Graziella Fernanda Costa (45), direktorica zatvora Pirajui, odlučuje vratiti samopoštovanje osuđenicama organiziranjem izbora za miss zatvora.

OPET ĆEMO PLESATI

režija: **Yariv Mozer**
zemlja: Izrael
trajanje: 89 min.
Potresan pogled očima pojedinaca koji su pretrpjeli brutalni napad Hamasa na glazbeni festival Tribe of Nova, u blizini granice s Gazom 7. listopada 2023.

FLAŠAROŠI

režija: **Nemanja Vojinović**
zemlja: Srbija, Slovenija
trajanje: 83 min.
Skupljači plastičnih boca, poznati kao „flašaroši“, teško zarađuju za život na periferiji Beograda, ali njihova živahna zajednica sad se suočava s novom prijetnjom.

PRESRETANJA

režija: **Oksana Karpovych**
zemlja: Kanada, Francuska, Ukrajina
trajanje: 93 min.
Svakodnevi život Ukrajinaca izloženih brutalnoj Putinovoj agresiji dobio je zvučni kolorit u presretnutim telefonskim razgovorima između ruskih vojnika i njihovih obitelji.

TKO ĆE POKUCATI NA VRATA MOG DOMA

režija: **Maja Novaković**
zemlja: Srbija, BiH, Švicarska
trajanje: 84 min.
Emin se u svojim poznim godinama muči uz svog vjernog konja. Kroz ostru hladnoću i surove uvjete pronalazi prolaznu utjehu u dijeljenju svog tereta sa svojim jedinim pravim pouzdanikom.

LAŽNI PROFIL

režija: **Armel Hostiou**
zemlja: Francuska
trajanje: 82 min.
Redatelj Armel Hostiou otkrije da ima drugi Facebook račun: lažni Armel ima stvarne fotografije njega i mnogih prijateljica, a sve žive u Kinshasi.

BROD

režija: **Elvis Lenić**
zemlja: Hrvatska
trajanje: 63 min.
Nakon više od 160 godina postojanja i brojnih veličanstvenih brodova koji su isplovili iz njegova pogona, pulsko brodogradilište Uljanik postalo je groblje čelika.

CRNI VRT

režija: **Alexis Pazoumian**
zemlja: Francuska, Belgija
trajanje: 80 min.
Samvel i Avo, te Erik i Karen, žive u zemlji stoljetnog sukoba, ukorijenjenog u ruševinama Ruskog Carstva.

VISTA MARE

režija: **Julia Gutweniger, Florian Kofler**
zemlja: Austrija, Italija
trajanje: 80 min.
Vista Mare poetičan je i nadrealistički dokumentarac koji otkriva skriveni rad iza „odmora na suncu“ u talijanskim odmaralištima na sjevernoj obali Jadrana.

BANGARANG

režija: **Giulio Mastromauro**
zemlja: Italija
trajanje: 75 min.
Djeca mogu biti glasna, bezbrižna, razigrana, nesvesna i nasilna. Tako je i u Tarantu, industrijskom gradu u južnoj Italiji, koji ima najveću čeličanu u Europi još od 1960-ih.

Konkurencija

kratki dokumentarci

BOL

režija: **Ivan Faktor**
zemlja: Hrvatska
trajanje: 22 min.
Nakon dijagnoze Parkinsonove bolesti i početnog straha od razvoja simptoma, Ivan Faktor odlučio je vizualizirati vlastitu bolest snimajući kamerom mobitela sebe, suprugu, dvorište, ulicu, atelje...

SOL POKRIVA SVE

režija: **Joana Moya**
zemlja: Španjolska
trajanje: 16 min.
57 tkalja radi na obalama Baskije. Ovo tradicionalno zanimanje nastavlja kao da je vrijeme stalo. S rukama pokrivenim solju tiho pleću bez prestanka.

ELEFSINA NOTRE AMOUR

režija: **Mahdi Fleifel**
zemlja: Grčka
trajanje: 9 min.
Napušteni krajolici, drevne ruševine i napuštene olupine brodova na moru. Arheološka nalazišta Elefsine nisu ni blizu tako lijepa kao ovi mrtvi brodovi.

A POIL!

režija: **Audrey Clemens**
zemlja: Francuska
trajanje: 17 min.
Na razini dlaka otkrivamo nepoznati planet. Medutim, to je naše tijelo. Dajući glas dvjema dlakama, film propituje naš odnos prema sebi, drugim živim bićima i Zemlji.

DOBAR ZNAK

režija: **Alba Bresoli Aliberch**
zemlja: Španjolska
trajanje: 13 min.
Kamen leži na napuštenom mjestu na periferiji Barcelone, usred planine koja više nije planina. Prije više tisuća godina bilo je to mjesto za ostavljanje prinosa.

DRAGO ČUDOVIŠTE

režija: **Stefano P. Testa**
zemlja: Italija
trajanje: 16 min.
Elio je nemiran i neposlušan 18-godišnjak koji živi svoju mladost između prijevara i izdaja tijekom živahnih 60-ih.

MJESTO GDJE GOVOR ŠUTI

režija: **Mario Papić**
zemlja: Hrvatska
trajanje: 12 min.
Priroda kroz čovjeka i čovjek kroz prirodu, u metafizičkim nastajanja i nestajanja.

ONAJ KOJI NE VIDI

režija: **Natxo Leuza Fernandez**
zemlja: Španjolska
trajanje: 25 min.
Ljudski portret nekoga tko pada i pokreti koji slijede kako bi se ponovno uzdigao.

SJEĆANJA NA NERODENO SUNCE

režija: **Marcel Mrejen**
zemlja: Alžir, Francuska, Nizozemska
trajanje: 22 min.
Film propituje energetske arhitekturu koja oblikuje alžirski teritorij od njegove kolonijalne povijesti do uspona kineske eksploatacije.

ISPUH!

režija: **Neus Ballús**
zemlja: Španjolska
trajanje: 14 min.
Mar sanja o tome da može snimiti zvuk kitova. Ali kad se ukrca s timom za istraživanje ovih životinja, shvaća da čovjek mora šutjeti kako bi slušao najveću životinju na svijetu.

U fokusu

RADIJE BIH BILA KAMEN

režija: **Ana Hušman**
zemlja: Hrvatska
trajanje: 24 min.
Kroz protagonistkinju Malu Jelu film prepričava događaje koji su obilježili generaciju i odredili budućnost krajolika Like, zanemarenog i slabo naseljenog dijela Hrvatske.

BOJE DJETINJSTVA

režija: **Alexandre Labarussiat**
zemlja: Francuska
trajanje: 10 min.
Portret jednog razreda dječjeg vrtića u pariškom predgrađu Montreuilu.

SREBRNE

režija: **Barbara Babačić**
zemlja: Hrvatska
trajanje: 26 min.
Intenzivan portret bolivijskih žena koje žive mizeran život unutar rudarske zajednice pokraj grada Potosija.

DISPNEJA

režija: **Luigi Cuomo**
zemlja: Italija
trajanje: 23 min.
Postoje trenuci u životu koji čovjeka zbliže s drugom osobom na dubok i instinktivan način, posebice u odnosu između oca i sina.

KATALIPSI

režija: **Elaine Sier**
zemlja: Španjolska
trajanje: 8 min.
Policajac se infiltrira u društvene i skvoterske pokrete u Barceloni, ali nestaje bez traga, odnoseći sa sobom njihovu najdragocjeniju stvar - intimu. Znamo li zaista tko su ljudi koji nas okružuju?

LUDAKINJE NA TAVANU

režija: **Tamara García Iglesias**
zemlja: Španjolska
trajanje: 16 min.
Kroz analogni odabir glumaca film istražuje prikaze ludila u nijemim filmovima 20-ih i 30-ih godina.

KVARC 7:11

režija: **Daniel Ortiz Entrambasaguas**
zemlja: Španjolska
trajanje: 25 min.
Pretrpjeti zlostavljanje u djetinjstvu čovjeka obilježi, ali što nakon svega? Put nakon prekidanja šutnje i rušenja stigme. Liječenje i briga o ranama.

GRAD PJESNIKA

režija: **Sara Rajaei**
zemlja: Nizozemska, Italija
trajanje: 24 min.
U malom, poluutopijskom gradu, sve ulice nose imena pjesnika. Kad počne rat pojavljuju se nove četvrti za smještaj izbjeglica.

HODANJE

režija: **Leire Egaña**
zemlja: Španjolska / Spain
trajanje: 17 min.
Lagano planinarenje kroz tri šetnje po Baskiji, a u svakoj se vodi dubok, autentičan i zabavan razgovor koji otkriva malu istinu.

IZMEĐU DELIKATNOG I NASILNOG

režija: **Şirin Bahar Demirel**
zemlja: Turska
trajanje: 15 min.
Film zamišlja otkopavanje traumatičnih sjećanja koja nisu uključena u obiteljske albume.

PEKAČ SARDINA

režija: **Adrián Ordóñez**
zemlja: Španjolska
trajanje: 15 min.
Odrastao na plažama Manuel isprva nije bio predodređen za pečenje sardina, no obiteljska tragedija ga je natjerala da se posveti ovom zanimanju.

DIORAMA

režija: **Elena Conti**
zemlja: Italy
trajanje: 11 min.
Roditi se i odrasti na otoku kao što je Sardinija čini se skoro kao da živite unutar diorame: malo, slikovito okruženje koje vam može dati samo dojam stvarnosti.

Filmovi domaćih autora

HASSANOVI RATOVI

režija: **Robert Bubalo**
zemlja: Hrvatska, BiH
trajanje: 87 min.
Hassan je novinar koji živi u Zagrebu, ali muči ga prošlost i ratovi kroz koje je prošao kao dječak i ožiljci zbog izgubljenih bliskih ljudi i godina. Vraća se u rodni Bejrut, u svoj kvart Sabru, gdje odmotava prošlost.

BOŽJI GNJEV

režija: **Kristijan Milić**
zemlja: Hrvatska, BiH
trajanje: 111 min.
Ilija je vojnik HVO-a u Srednjoj Bosni krajem 1993. godine. Jedno jutro, nakon rutinske akcije postavljanja mina, doznaje da je njegov mlađi brat Goran poginuo s osmoricom drugih vojnika, daleko iza neprijateljskih linija.

SPORTOM DO INKLUZIJE

režija: **Franjo Lovrić**
zemlja: BiH
trajanje: 22 min.
Zbog nedvojbene vrijednosti, vrata sporta trebala bi biti otvorena svim građanima Mostara. U skladu s tim je i glavna poruka ovog filma.

O LJUDIMA I SUMAMA

režija: **Josip Mlakić**
zemlja: BiH
trajanje: 62 min.
Film govori o sudbinskoj povezanosti ljudi i šuma. U fokusu je uništavanje šuma, kao jedan od temeljnih problema današnjice.

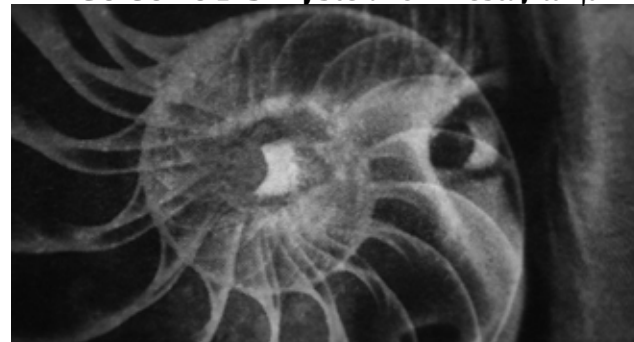
IZGUBLJENE STANICE

režija: **Zdenko Jurilj**
zemlja: BiH
trajanje: 20 min.
Kroz umirujuće kadrove napuštenih stanica i prirodnih pejzaža, film oživljava sjećanja na izgubljene trenutke i veze koje su kroz jedno stoljeće oblikovale ljude i gradove

BROD, Elvis Lenić, Hrvatska

DRAGO ČUDOVIŠTE, Stefano P. Testa, Italija

Off program

OREOL MIKROKOZMA

režija: **Dimitrije Popović**
zemlja: Hrvatska, Crna Gora
trajanje: 15 min.
Film je inspiriran djelima istaknutog crnogorskog pjesnika i vladike Petra II Petrovića Njegoša, nudeći suvremenu interpretaciju njegovog književnog opusa.

ČOVJEK KOJI NIJE MOGAO ŠUTJETI

režija: **Nebojša Slijepčević**
zemlja: Hrvatska, Bugarska, Francuska, Slovenija
trajanje: 13 min.
Putnički vlak na liniji Beograd-Bar zaustavlja paravojne snage u akciji etničkog čišćenja. Dok odvođaju nevine civile, samo jedan od 500 putnika usuduje im se suprotstaviti.

PRIČE IZ LOGORA: IV. OSNOVNA ŠKOLA

režija: **HULDR - HNŽ**
zemlja: BiH
trajanje: 73 min.
Film govori o logoru koji je po torturama, mučenjima, zlostavljanjima, a posebno prema broju ubijenih, jedan od najzloglasnijih u kojima su logoraške dane provodili Hrvati iz Hercegovine.

MFF Fora

CVRČAK I MRAVICA

režija: **Luka Rukavina**
zemlja: Hrvatska
trajanje: 82 min.
Ket je cvrčak koji svira gitaru sa svojim bendom, zabavljajući bezbrižne kukce u okolici. Nedaleko živi mravlja princeza Antoneta, u mravinjaku gdje se cijeni samo disciplina i rad. Kad se slučajno sretnu, među njima se rađa bliskost.

FLAŠAROŠI, Nemanja Vojinović, Srbija, Slovenija

LAŽNI PROFIL, Armel Hostiou, Francuska

OPET ĆEMO PLESATI, Yariv Mozer, Izrael

25TH
ANNIVERSARY
EDITION**SANJA PRIMORAC BRKIĆ**

članica Uprave i izvršni direktor za marketing i prodaju HT Eroneta:

Postojati i održati se 25 godina, o čemu god da je riječ, nije bez značaja, pogotovo kada govorimo o jednom kulturnom događaju. U ovom vremenu brzine i kratkih formi, dokumentarni filmovi su tu da nas podsjetu na okruženje, na druge ljude i živote, i da nas potaknu na razmišljanje. Smatram da je upravo to najveća vrijednost ovog događaja. Čestitamo našim partnerima iz Mediteran Film Festivala na ovom značajnom jubileju, koji je dijelom i naš, budući da smo ponosni generalni sponzor od samih početaka.

GORAN BOGDAN,

glumac

Festivali kao što je MFF formirali su moje filmske ukuse, a njegov pravi značaj će se tek pokazati, kroz generacije koje stasaju uz njega. U moru festivala jače svijetle oni u manjim sredinama.

NICHOLAS KHOURY

redatelj iz Libanona:

Dva puta sam bio na MFF-u i svidio mi se festival, ekipa, intimna atmosfera, selekcija filmova i prekrasna regija. MFF je bio prvi festival koji je odabrao moj dokumentarni film "Al Hara" 2012. godine i ta je projekcija doista bila važan poticaj u mojoj karijeri.

SILVIA LUZI,

redateljica iz Italije:

Posjetila sam Mediteran Film Festival kao redateljica 2014. godine i kao članica žirija sljedeće godine. Ono što mogu reći sa sigurnošću jeste da je festival voljen od publike, pun je entuzijazma, s velikim sudjelovanjem mladih. Nadam se da će imati sve veću podršku lokalne zajednice i sponzora jer je važan izvor za širenje kinematografije i kulture.

NENAD DIZDAREVIĆ

filmolog:

Zadovoljstvo mi je bilo biti članom žirija MFF-a, zadovoljstvo mi je bilo gledati divnu, mladu publiku. Zadovoljstvo mi je bilo pratiti rast festivala, koji je iz godine u godinu sve bolji. Razočarenje je da izostaje ozbiljnije sufinanciranje festivala od strane vlasti. Samo naprijed MFF!

SRĐAN ŠARENAC, AUTOR FILMA "IZBOR ZA MISS ZATVORA" KOJI SE NALAZI U KONKURENCIJI ZA NAJBOLJI DUGOMETRAŽNI DOKUMENTARAC 25. MFF-a

Snimao sam u zatvoru s 1500 žena i sve su htjele biti u mojem filmu

razgovarala Katarina Marijanović

Neobične priče privlače bh redatelja Srđana Šarenca. Nakon što je davne 2011. na Mediteran Film Festivalu nagrađen za dokumentarac "Selo bez žena", ponovno je u konkurenciji na ovom festivalu s novom neobičnom temom. Zanimalo nas je što ga je ponukalo da snimi film o zatvorenicama i to na drugom kraju svijeta. Njegov film "Izbor za Miss Zatvora" može se shvatiti kao neka vrsta revolta protiv zatvorske uniforme.

Kako ste došli do ove teme?

Moja bivša djevojka pokazala mi je članak u kojem je pisalo da je u brazilskom zatvoru organiziran izbor za miss zatvora. Bio sam potpuno oduševljen tom viješću, i odatle kreće moje putovanje. Vidio sam odmah pozitivnu priču i odlučio snimiti film. Cilj mi je bio prikazati da je moguće unaprijediti život zatvorenica i da one nisu samo zatvorski brojevi, već ljudska bića koja imaju osjećaje. Smatrao sam da bih, ako snimim film, mogao u Europi pokazati kako je moguće organizirati izbor za miss zatvora, te da se i naši zatvori mogu povesti tom idejom.

Poznati ste kao redatelj koji bira pomalo neobične teme. Sjetimo se filma "Selo bez žena" koji je, među ostalim, nagrađen i na MFF-u u Širokom Brijegu. Kako birate teme, kako se dogodi taj klik?

I "Selo bez žena" i "Izbor za Miss Zatvora" naslovi su priča za koje ljudi ne mogu vjerovati da postoje. Ali mene privlače te apsurdne priče, ono što je manje vjerojatno da postoji u našem svijetu. Također, moram izabrati temu koja me može držati 5-10 godina jer toliko traje dok se ne snimi dokumentarni film.

Na ovom ste filmu radili čak 15 godina, kako je tekao sami proces i što je ono što ga je otežalo?

Samo snimanje je trajalo znatno kraće, ali je 15 godina bilo potrebno da dođem do završenog

filma. Imam sreću da ne odustajem lako od tema koje odaberem. Dugo je trebalo da pronademo zatvor koji će nam odobriti snimanje. Brazil je zemlja koja ima 215 milijuna stanovnika, tako da smo samo u traženju zatvora proveli više od tri godine. Financiranje filma je također bilo dugotrajno. U početku sam tražio podršku za razvoj scenarija, pa zatim za razvoj projekta, pa tek onda za snimanje, odnosno proizvodnju filma. Svaki od tih procesa zahtijeva vrijeme, a dosta puta su me i fondovi odbijali, jer zapravo filmski fondovi obično podrže 20 posto prijavljenih projekata. Ali bio sam jako uporan pa sam uspio dovršiti film.

Kako ste odabrali tri glavne junakinje – Joyce, Anđelu i Sueli? Što ih čini posebnima i zašto su

Snimanje je bila jedinstvena prilika zatvorenicama da skinu svoju zatvorsku uniformu i odjenu haljine, što im pruža priliku za rehabilitaciju i osjećaj kao da su na slobodi

Kad smo radili prvi casting, izabrali smo tri djevojke. Sljedeći put kad smo došli one više nisu bile tu, nego su poslana u drugi zatvor koji je udaljen tisuću kilometara

njihove priče važne?

U procesu razvoja projekta radili smo casting, odnosno tražili smo protagonistice za film. I dogodilo nam se da sve zatvorenice, a njih je 1500, žele biti u filmu. Onda nam je direktorica zatvora pomogla da odaberemo 30 zatvorenica. Od tih 30 su se izdvojile tri glavne junakinje – Joyce, Anđelu i Sueli. One su se pokajale, shvatile su da nisu trebale počiniti krivična djela koja će ih strpati u zatvor i odvojiti od njihovih obitelji. Svaka od njih se natječe u posebnoj kategoriji, Joyce za "Miss Proljeća", Sueli za "Miss plus size", te Anđelu u kategoriji "Mister".

Pretpostavljam da je snimanje, s obzirom na okolnosti, bilo dosta neizvjesno i da se mnogo toga neplaniranog dogodilo. Izdvojite nam neke od poteškoća s kojima ste se susreli? Ali i neka lijepa iskustva koja su se dogodila?

Kad smo radili prvi casting 2017. godine, izabrali smo tri djevojke. Sljedeći put kad smo došli one više nisu bile u zatvoru, nego su zbog rekonstrukcije jednog zatvorskog krila poslana u zatvor koji je bio udaljen više od 1000 kilometara. Tako da smo bili prisiljeni raditi novi casting na kojemu smo izabrali Joyce, Anđelu i Sueli. Lijepih iskustava ima dosta, prije svega dopustili su nam da snimamo zatvorenice deset tjedana - prije, za vrijeme i poslije "Izbora za Miss Zatvora". Dali su nam povjerenje od samog početka do kraja snimanja. I to u zatvoru koji ima 1500 zatvorenica.

Koliko je jedno ovakvo natjecanje utjecalo na njihovo samopouzdanje?

Zatvorenicama je jako malo bilo potrebno da se ponovno osjete kao žene. Barem nakratko su dobile priliku osloboditi se zatvorskih okova, makar to bilo imaginarno kroz ovakav poseban događaj. To im je bila jedinstvena prilika da skinu svoju zatvorsku uniformu i obuku haljine, što im pruža priliku za rehabilitaciju i stvara osjećaj kao da su na slobodi. Društvo često stvara osjećaj kao da su na slobodi. Društvo često stvara osjećaj kao da su na slobodi. Društvo često stvara osjećaj kao da su na slobodi. Društvo često stvara osjećaj kao da su na slobodi.

Što je trenutno u vašem fokusu, imate li novi projekt na kojem radite?

Trenutno radim na projektu "Cinema Under Siege", priču o prvom sarajevskom filmskom festivalu u ratu. Taj bi film premijerno trebao biti prikazan sljedeće godine.

25. MEDITERAN FILM FESTIVAL/ ŠIROKI BRIJEG/ 8.-12. LISTOPADA 2024.

Večernji list

Staropramen
EST. IN PRAGUE

max

UniCredit Bank

Podravka GRUPE

CMC TV

CROATIA RECORDS

HP HOTEL PARK

HT Eronet

YARIV MOZER, IZRAELSKI REDATELJ ČIJI FILM "OPET ĆEMO PLESATI" GOVORI O BRUTALNOM NAPADU HAMASA NA GLAZBENI FESTIVAL PRIJE GODINU DANA

Mjesecima smo pripremali preživjele Hamasova masakra prije nego što smo počeli snimati film

razgovarala Katarina Marijanović

Ovo nije politički film, kaže izraelski redatelj Yariv Mozer, predstavljajući svoj dokumentarac o brutalnom napadu koji se 7. listopada prošle godine dogodio na glazbenom festivalu Tribe of Nova u Izraelu, u blizini granice s Gazom. Potresne priče preživjelih autor je složio s ciljem da, kako navodi, pokaže svijetu gdje je sve počelo - početnu točku koja nas je dovela tu gdje smo danas. Film "Opet ćemo plesati" bit će prikazan večeras na Mediteran Film Festivalu, što je i povod za ovaj razgovor.

Kako ste se i zašto odlučili prihvatiti ove teme?

Dana 7. listopada, tijekom Hamasova napada, bio sam u svom stanu u Tel Avivu, gledajući događaje na televiziji, polako shvaćajući da se radi o masovnom terorističkom događaju bez presedana. Kao dokumentarist pitao sam se koja je moja uloga u ovoj situaciji i kako to izraziti. Pokušao sam dobiti dopuštenje za pristup mjestu masakra na glazbenom festivalu koji je bio proglašen zatvorenim vojnom zonom. Nekoliko dana kasnije pratio sam postrojbu komandosa i bio među prvima koji su svjedočili razmjerima masakra, a sve je još bilo zamrznuto u vremenu - izgorjela vozila i osobne stvari pokraj čahura od metaka. Prizori su bili zastrašujući i tada sam shvatio da je ovo početak dokumentarca koji će iz minute u minutu ispričati priču o ovom masakru.

Možete li opisati svoj kreativni proces tijekom snimanja ovog filma?

Prvo što sam napravio bilo je brzo prikupljanje snimaka događaja, od kojih su većinu preživjeli snimili svojim mobitelima i podijelili na društvenim mrežama. Istovremeno, Hamas je objavio vlastitu snimku na Telegramu, iako su je brzo uklonili jer je štetila njihovom globalnom imidžu. Neslužbenim kanalima došao sam i do snimaka koje je policija prikupila s GoPro kamera Hamasovih terorista. Usporedo s tim, započeli smo intenzivno istraživanje, prikupljanje svjedočanstava i susrete s preživjelim festivala. Upoznao sam mnoge od njih, a odabrao one koji su bili emotivno spremni stati pred kameru i podijeliti svoje priče. Svaka priča nudi drugačiji pogled na masakr, a zajedno čine cjelovitu sliku događaja.

Ovaj ste put imali drugačiji zadatak od većine dokumentarista: umjesto opsežnog istraživanja kako biste pronašli materijal, vaš je izazov bio prevesti golemu količinu videa u koherentnu pripovijest.

To je istina. Cilj je bio izgraditi koherentan, kontinuirani narativ - iz minute u minutu, od trenutka kad

ANGEL CHAI/ARVIV

Yariv Mozer: "Tog 7. listopada prošle, tijekom Hamasova napada, bio sam u svom stanu u Tel Avivu, gledajući događaje na televiziji, polako shvaćajući da se radi o masovnom terorističkom događaju bez presedana. Kao dokumentarist pitao sam se koja je moja uloga u ovoj situaciji i kako to izraziti"

je festival započeo, preko prekretnice kada su projektili zaustavili glazbu, do točke u kojoj je postalo ubilačko terorističko divljanje s teroristima koji su preuzimali kontrolu sa svih strana. Bio je to složen urednički izazov, jer sam želio predstaviti što više perspektiva kako bih prenio sam razmjer događaja i prirodu bez presedana.

Kako ste se nosili s emocionalnom težinom priče, a kako pristupali osjetljivim temama vezanim uz traumatična iskustva preživjelih?

Emocionalni danak bio je golem za mene i moj tim, posebno u interakciji s preživjelim. Čekali smo nekoliko mjeseci prije nego smo uklju-

čili kamere i napravili intervjue, za razliku od novinskih kuća koje su ih intervjuirale dok je trauma još bila svježja. Svaki intervju trajao je nekoliko sati i vođen je s velikom osjetljivošću i poštovanjem, uz prisustvo psihologa koji je na setu podržavao preživjele tijekom snimanja.

Koje glavne poruke ovim filmom želite prenijeti gledateljima?

Najvažnije mi je otkriti istinu - neosporno, nepristrano svjedočanstvo o onome što se dogodilo 7. listopada na masakru na glazbenom festivalu. Suočiti se s teorijama zavjere i demantijima nepobitnim dokazima. Brutalna istina je jasna za sve gledatelje, razotkrivajući pravo lice

Hamasovih terorista i njihove ciljeve neselektivnog uništavanja i ubojstva, bez obzira na vjeru, rasu ili spol. I sve to stoji u oštroj suprotnosti s nevinošću, mladošću i ljepotom posjetitelja festivala, koji su bili bespomoćni pred takvim terorom.

Što mislite kako će film utjecati na percepciju događaja među gledateljima, posebice izvan Izraela, u svjetlu aktualnih globalnih događanja i prisutnosti propalestinskog pokreta?

Ovo nije politički film. To je film koji je trebao pokazati svijetu gdje je sve počelo - početnu točku koja nas je dovela tu gdje smo danas. Niti jedna država zapadnog svijeta ne bi drugačije odgovorila na brutalni teror koji se dogodio na njenom tlu. Hamas je teroristička organizacija, a u filmu možete čuti njihove militante kako pjevaju "Jihad, Jihad". Njihov rat je protiv zapadnog svijeta i njegovih vrijednosti. Postoji jasna razlika između Hamasa i palestinskog naroda, koji je postao žrtva njihovog vodstva. Iskreno se nadam da će ovaj film dovesti do razumijevanja da se palestinski narod mora osloboditi Hamasovog stiska i okrenuti miru i dijalogu.

S obzirom na težinu priče neupitno je da će ovaj film ostaviti velikog traga. Što mislite, kako će to utjecati na vašu redateljsku karijeru?

Ne razmišljam u tim okvirima. Zahvalan sam svaki dan što mogu ispuniti san iz djetinjstva - stvarati filmove, pričati značajne priče koje imaju moć utjecati na svijet u kojem živimo. Nadam se da ću jednostavno nastaviti snimati filmove koji su važni.

Postoje li neke teme ili priče koje vas posebno zanimaju?

Moji identitet, sastavljen od više slojeva, vodi me u odabir priča koje pretvaram u filmska djela. Ja sam Izraelac, Židov, homoseksualac, unuk preživjelih holokausta i služio sam u Izraelskim obrambenim snagama. Borim se za moralni karakter Države Izrael kako bih je učinio boljim mjestom za život. To su priče koje me pokreću.

U prethodnim filmovima bavili ste se pričom Davida Ben Guriona, utemeljitelja Izraela i tadašnjeg članka nacionalne vojske, te Adolfa Eichmanna, nacističkog dužnosnika koji je organizirao holokaust. Kažete da se i ovaj film "naslanja" na njih?

Da, uvijek nastojim ponuditi svježu perspektivu simbola i ikona svoje zemlje. Snimanjem dokumentarnih filmova razotkrivam složenost iza ovih slika i priča u našoj povijesti, bližoj i daljoj. Film "Opet ćemo plesati" još je jedan sloj na tom putu.

Hamis vodi rat protiv zapadnog svijeta i njegovih vrijednosti. No postoji jasna razlika između Hamasa i palestinskog naroda, koji je postao njihova žrtva

Večernji list

25. MEDITERANFILMFESTIVAL/ 8.-12. 10. 2024./ MFF.BA

POLIKLINIKA CENTRAL

GURMAN RESTAURANT • PIZZERIA

RTVHB

RSB

Restoran Motel

viwi

R:V

JABUKA.TV

bljesak info bh. internet magazin

GRAD ŠIROKI BRIJEG • FONDACIJA ZA KINEMATOGRAFIJU SARAJEVO • MINISTARSTVO CIVILNIH POSLOVA BIH • FEDERALNO MINISTARSTVO KULTURE I ŠPORTA • MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, ZNANOSTI, KULTURE I ŠPORTA ŽUPANIJE ZAPADNOHERCEGOVAČKE • SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA HRVATE IZVAN REPUBLIKE HRVATSKE • URED ZA EUROPSKE INTEGRACIJE ŽUPANIJE ZAPADNOHERCEGOVAČKE

HTERONET

Veza koja traje

Mostarski glumac Ivo Krešić član je žirija 25. Mediteran film festivala

Nedovoljno je podrške umjetnicima, ljudi odlaze i gubimo kreativce, potencijalne oskarovce

Izbor filmova na MFF-u je iznimno jak, bitan, teme su relevantne, neke i šokantne, ali publika će itekako moći vidjeti odlične filmove

Razgovarala: Katarina Marijanović

Mostarski glumac Ivo Krešić član je žirija 25. Mediteran Film Festivala, koji se od 8. do 12. listopada održava u Širokom Brijegu. No, to nije sve: u sklopu ovogodišnjeg MFF-a, posljednji dan u subotu navečer, bit će prikazan igrani film "Božji gnjev" redatelj Kristijana Milića, u kojoj u glavnoj ulozi briljira upravo Krešić.

Profesionalno, ovo je bila jako dobra godina za vas. Uloga u filmu "Božji gnjev", što je potvrdila i kritika, pokazala se odličnim izborom. Jeste li i vi sad, s određenim odmakom, zadovoljni učinjenim?

- Da, bila je ovo izazovna, ali ispunjena godina. "Božji gnjev" bio je pravi test, kako emocionalno tako i fizički za mene kao glumca. Lik Ilije kojeg igram vrlo je slojevit, dubok i iznimno dobro napisan. Kad me je Kristijan Milić pozvao da igram glavnu ulogu, osjetio sam da je to lik koji želim oživjeti na filmskom platnu. Takvi projekti su mi bitni jer me tjeraju da istražujem dublje slojeve sebe i da izadem izvan svoje zone komfora. Pozitivne kritike samo su dodatna potvrda da je taj rad prepoznat. Najviše me ispunjava osobni rast koji sam doživio kroz ovu ulogu jer svaki takav izazov oblikuje glumca i osobu koja postaješ.

Ovo nije vaša prva suradnja s redateljem Kristijanom Milićem, ali i sa scenaristom Josipom Mlakićem. Možemo li reći da vam likovi poput Ilije i priče rata, po kojima su i Milić i Mlakić poznati, leže?

- Suradivati s Kristijanom i Josipom uvijek je privilegij. Od atmosfere na setu do slobode koju Milić kao redatelj ostavlja glumcu. S njim uistinu imaš osjećaj da kreiraš lika. Mlakićeva priča sama po sebi nosi ogromnu težinu i kompleksnost, a likovi poput Ilije su izazovni jer u sebi nose unutarne konflikte i traume koje nije lako prikazati, a nekim ljudima nije to lako ni prepoznati. Takvi likovi me privlače jer u sebi nose neizrečeno, nose slojevitost, motivirani su i drugačiji od drugih. "Božji gnjev" kao film donosi nešto novo, ali istodobno i univerzalno, pa osjećam da sam bio dio nečega što ne podliježe trendovima, nego ima dulji rok trajanja.

Velike riječi o načinu na koji ste odigrali ovu ulogu imao je i Miljenko Jergović, istaknuvši kako je ovo vrhunac vašeg stvaralaštva te da ste prvi postpartizanski ratni junak hrvatskoga filma. Kako to komentirate?

- Takav komentar od gospodina Jergovića te, naravno, dirne. Ipak, ne volim gledati na stvari kao na "vrhunac". Mislim da je rekao nešto kao glumac na vrhuncu stvaralaštva u smislu godina, zrelosti i rada - sumnjam da je baš mislio da je ovaj film moj vrhunac. Kako god bilo, lijepo su to riječi. A ja smatram da mogu i više i bolje. Svaka uloga nosi svoj izazov i uvijek mislim da najbolje tek dolazi. Sretan sam što je moj rad na ovom liku prepoznat, ali u glumačkom svijetu nema stajanja - svaki novi projekt donosi priliku za rast, a to je ono što me najviše pokreće.

Kako biste ocijenili stanje kulture

GRANICE ZA MENE PREDSTAVLJAJU VIŠE SLOJEVA.

Prije svega, tu su granice osobnog integriteta. Vjerujem da je važno ostati vjeran sebi i onome što želiš prenijeti kroz uloge. S druge strane, tu su i profesionalne granice - volim izazove, ali tražim projekte koji me inspiriraju i tjeraju da rastem.

u našoj zemlji, ali i regiji s obzirom na to da kad je u pitanju kultura, granice, po pravilu, ne bi trebale ni postojati? Zapravo, postoje li?

- Nedovoljno je podrške umjetnicima na svim razinama. Tu se onda stvara neka vrsta prirodne selekcije jer je resursa za kulturu premalo. Nešto se tu treba promijeniti. Mladi redatelji veoma teško dolaze do sredstava za svoj prvi film, mladi glumci jako teško do zaposlenja. Ljudi odlaze. Okreću se drugim zanimanjima, profitabilnijim. Ali gubimo kreativne ljude, potencijalne oskarovce i velike glumce. Sustav, naravno, treba poboljšati, ali nemojte me pitati kako. Jer da znam, rekao bih. Jednom rečenicom - mora se više ulagati u kulturu na svim razinama. Granice

u kulturi su, nažalost, često umjetno stvorene. Iako je kreativnost bezgranična, često se susrećemo s financijskim i političkim ograničenjima. U našoj regiji postoji puno talentiranih ljudi, ali nedostatak resursa i podrške otežava njihov rad. Ipak, vjerujem da umjetnost uvijek nađe svoj put i da kreativnost ne poznaje granice. Kultura bi trebala povezivati ljude, a ne ih dijeliti.

Što su za vas granice, preko čega ne biste išli?

- Granice za mene predstavljaju više slojeva. Prije svega, tu su granice osobnog integriteta - ne bih prihvatio projekte koji kompromitiraju moja uvjerenja ili vrijednosti. Vjerujem da je važno ostati vjeran sebi i

onome što želiš prenijeti kroz uloge. S druge strane, tu su i profesionalne granice - volim izazove, ali tražim projekte koji me inspiriraju i tjeraju da rastem. Ne bih prihvatio ulogu samo radi popularnosti ili novca; mora postojati dublji smisao. I na kraju, granice u smislu glumačkih izazova - ne bih se upuštao u projekte koji ne dopuštaju kreativnu slobodu ili koji me stavljaju u "kalup". Gluma je proces stalnog istraživanja i rasta i za mene je važno da svaki novi projekt donosi nešto novo i izazovno.

Koji su vam uzori u glumačkom svijetu i kako su utjecali na vaš rad?

- Gledam filmove od malih nogu. Inspiraciju crpim od poznatih i manje poznatih glumaca i glumica. Ali najveća inspiracija je u ljudima oko tebe, iskrenim ljudima, koji sebi dopuštaju taj luksuz biti onakvi kakvi jesu. Rado gledam Daniela Day-Lewisa, Javiera Bardema, njihova sposobnost transformacije ono je čemu težim. Daniel Day-Lewis me fascinira svojom potpunom posvećenošću ulogama - on se u potpunosti utapa u lik. Javier Bardem ima tu sirovu energiju koja te obuzme u svakoj sceni. Važno je duboko ući u karakter, ne samo izvana već i iznutra, uvjeriti sebe u to što trebaš biti, a onda će i publika to vidjeti.

Član ste žirija na ovogodišnjem Mediteran Film Festivalu u Širokom Brijegu. Imali ste priliku već pogledati neke od filmova, kako ocjenjujete ovogodišnji izbor?

- Jednom riječju - odličan. Pratim Mediteran Film Festival od njegovih početaka i drago mi je što mogu sudjelovati kao član žirija i ocjenjivati izvrsne filmove domaćih i svjetskih produkcija. Ove godine imamo vrlo kvalitetne filmove, s jakim pričama koje su duboko ukorijenjene u realnostima, ali koje također nose univerzalne teme. Bit će iznimno teško dati prednost nekome jer će nijanse odlučivati o pobjedniku. To već sada sa sigurnošću mogu reći. Mislim da je i ove godine izbor filmova iznimno jak, bitan, teme su relevantne, neke i šokantne, ali publika će itekako moći vidjeti odlične filmove.

Kakav je vaš stav glede ovakve smotre, koji je njezin najveći značaj?

- Ovakvi festivali su iznimno važni jer pružaju priliku autorima, pogotovo mladim, da prikažu svoj rad i potiču kreativni dijalog. Druga stvar je publika koja ima priliku vidjeti nova ostvarenja svjetskih dokumentarističkih talenata i to je zaista privilegij. Mislim da je njihov najveći značaj upravo u povezivanju publike s autorima, kao i poticanju mladih talenata da se izraze kroz film. Mediteran Film Festival posebno je važan jer stavlja fokus na priče iz našeg podneblja, ali donosi i međunarodne perspektive, što omogućava razmjenu ideja i stilova. To je prilika za sve podjednako da prošire svoje horizonte.

Koji su vaši sljedeći planovi, radite li već na novom projektu?

- Sljedeći filmski projekt bit će potpuno drugačiji od ratnih likova ili tema vezanih uz rat. Ne želim biti prepoznat samo po jednoj vrsti uloge jer to ne vodi rastu. Izazov je u preuzimanju različitih uloga i istraživanju različitih ljudskih iskustava. ●

25TH
ANNIVERSARY
EDITION